

Anmälan

Årets Kvalitetskommun 2007

Södertälje kommun

Kontaktpersoner:

Ulla-Marie Hellenberg, kommundirektör, ulla-marie.hellenberg@sodertalje.se

Lars Nykvist, kvalitetschef, lars.nykvist@sodertalje.se

Så här gör Södertälje kommun för att utveckla demokratin och medborgarnas deltagande

Södertälje kommun har sedan 30 år en hushållstidning – Ditt Södertälje – som utkommer fyra gånger per år. Där kan man läsa om mycket av det som händer i kommunen. Detsamma gäller kommunens hemsida www.sodertalje.se där även styrdokument och protokoll finns tillgängliga. Nämndsammanträdena är öppna för allmänheten och kommunfullmäktige kan avlyssnas i lokalradio.

Södertälje kommun tar också fram en årsredovisning som mer i detalj beskriver vad skattepengarna används till. Den senaste årsredovisningen utsågs för övrigt nyligen till Sveriges bästa årsredovisning.

Information om kommunens verksamheter finns även på andra språk. Vi arbetar med minoritetsgruppen romer för att bryta deras utanförskap.

En viktig utgångspunkt är att Södertäljeborna även ska delta i samtalet om var vi är och vart vi ska. Medborgarna involveras bl a genom medborgarförslag, medborgarfrågor, klagomåls-hantering och medborgarmöten.

Sedan starten 1/5 -04 har 35 medborgarförslag och 7 frågor lämnats in, förslag som berör en kommunal angelägen vävs in i utredningar inför beslut. Förslag-/frågeställaren inbjuds att delta i debatten.

Inom de kommunala skolorna finns lokala styrelser som påverkar verksamheten på kort och lång sikt med de ekonomiska medel som ställs till förfogande; de fungerar också som remissinstanser i skolfrågor. I gymnasieskolornas lokala styrelser har eleverna majoritet. Förskolorna har särskilda föräldraråd.

Inom verksamhetskontoren finns kopplingen till en rad olika råd, t ex handikappråd, BRÅ, ungdomsråd med elevrepresentanter från både kommunala skolor och friskolor samt förtroenderåd inom äldreomsorg. Dessa fungerar även som remissinstanser.

Det är speciellt viktigt att vi som kommun tar hänsyn till barn och ungdomars perspektiv. När ärenden går igenom i nämnderna undersöker vi alltid hur barnen påverkas, detta säkerställs genom att alltid använda en barnchecklista som därefter signeras. För att involvera ungdomar i samtal använder vi oss av fokusgruppsintervjuer och open space övningar. Elevråden på Hölöskolan har fått tycka till inför planering av byggnation på cirka 150 bostäder med blandad bebyggelseform.

Vår demokrati- och mångfaldsberedning har i uppdrag att bereda ärenden till kommunstyrelsen samt se till att alla kommunala nämnder och verksamhetskontor jobbar med demokrati- och mångfaldsfrågor. Beredningen har bland annat tagit initiativ till en utställning om mäns våld mot kvinnor. (www.detarinteokej.se). Utställningen finns även översatt till spanska och arabiska.

Boende i miljonprogramområdena har tillsammans med kommun ansvar för utvecklingen av stadsdelarna. I Hovsjö har ett nytt kommunalt bolag bildats med syfte att öka trivseln och minska segregationen i området; bolaget äger bostäder, fastigheter, skolor och grönområden och styrelsen ska till hälften bestå av Hovsjöbor som inte representerar några andra än sig själva. Styrelsen förfogar över de pengar som ska användas i förnyelsearbetet. Det här är ett unikt tillvägagångssätt och bygger på de boendes egen vilja till förändring. Det är bolagsstyrelsen och de boende som prioriterar och håller i taktpinnen, inte kommunfullmäktige.

Senaste numret av Ditt Södertälje innehöll ett helt block med valinformation. Stans infarter var dessutom pyntade med flaggor som på en rad olika språk uppmanade kommuninvånarna att rösta. Precis som tidigare val jobbade vi också mycket med lokala tv-kanaler.

Valdeltagandet ökade med 1,2%.

Så här gör Södertälje kommun för att utveckla effektiva verksamheter och tjänster med hög kvalitet

Södertälje åstadkommer en effektiv verksamhet genom att arbeta systematiskt med vår målstyrningsmodell som bygger på förståelse, dialog och åtagande. Processens struktur och modell har i stort sett varit densamma under ca 20 år. Styrmodellen bygger på fyra målområden, *kvalitet/ekonomi/produktion/personal*, samt kommungemensamma kännetecken. Den politiska viljan kommer tidigt till uttryck i processen då styrmodellen strukturerar samarbetet mellan politik och förvaltning. En ömsesidig förståelse skapas genom att politiker och tjänstemän i processens inledning deltar i gemensam omvärldsdag och ramberedning. De bilder som förmedlas vid dessa tillfällen bärs in i verksamheten av nämnder och kontorsledning.

För att lyfta fram det politiska ledarskapet, påbörjade vi 2003 ett ledarskapsutvecklingsprogram för ett 70-tal förtroendevalda på sammanlagt 5-6 heldagar.

Med *Planeringshjulet* Södertäljes gemensamma planeringsmodell för såväl förtroendevalda i kommunfullmäktige (KF) styrelser och nämnder som chefer på alla nivåer, bryts KF:s mål ned i verksamhets- och arbetsplaner som åtaganden på varje nivå. Samtliga planer publiceras på kommunens intranät. Skolverkets inspektion 2005 av Södertälje kommuns utbildningsverksamhet pekar på att kommunens övergripande mål för utbildningsverksamheten fått stort genomslag.

Brukarnas åsikter och medborgarnas attityder är viktiga utgångspunkter. Därför genomför samtliga verksamhetsområden brukarundersökningar. Resultatet ligger till grund för kommande års planeringsarbete genom att det lyfts in som beståndsdel i arbetsplanerna. Vid delårsboksluten och årsbokslutet genomlysas hela verksamheten. KF får besked om verksamheten uppfyllt målen, men också signaler om hur verksamheten utvecklas i stort. En av målsättningarna inom äldreomsorgen var att 75% av brukarna ska uppleva inflytande under insatsernas utformning, resultatet var 77%. Mål för 2006 är 80%.

Under hösten 2006 genomförs en varumärkesundersökning som vänder sig till invånare i och utanför kommunen, företagare och anställda i Södertälje kommun. Resultatet kommer att ligga till grund för planeringsarbetet i Mål&Budget.

År 2007 införs utmärkelsen "Årets enhet" som ska uppmärksamma goda exempel där man arbetar särskilt bra med utveckling och styrning av verksamheten utifrån tydligt kundfokus.

Vi bygger broar mellan verksamheter och till andra samhällsaktörer, exempelvis startar kommunens budgetprocess med en omvärldsdag som arrangeras tillsammans med Föreningssparbanken. Dagen är en idédag öppen för näringslivs- och föreningslivsaktörer samt tjänstemän och förtroendevalda.

För att säkra ett helhetsperspektiv och bereda delarna tillträde till helhetsarenan har vi endast en förvaltning. Fördelarna av detta framkommer tydligt i såväl planerings- och omställningsprocesser. Ett exempel är den kommungemensamma kraftsamlingen för att få arbetslösa i egen försörjning.

Södertälje kommun har i 10 år arbetat med att konkurrensutsätta verksamhet. Syftet har varit att ur medborgarnas synvinkel erbjuda verksamhet med minst lika hög kvalitet som i kommunal regi och med kostnader som inte är högre än om verksamheten skulle ha bedrivits i kommunal regi. Samtliga genomförda upphandlingar följer kommunstyrelsens riktlinjer innehållande tydliga anvisningar för konkurrensneutralitet, omställningskostnader, riskanalys, kvalitetskrav, miljökrav samt krav inom andra område.

Så här gör Södertälje kommun för att utveckla en god arbetsmiljö och delaktiga medarbetare

För att så många frågor som möjligt skall behandlas av dem som är direkt berörda arbetar vi med kontinuerliga samverkansgrupper på alla nivåer i kommunen, där medarbetare och arbetsledning diskuterar utveckling, planering och uppföljning inom det egna området. Detta regleras i ett lokalt kollektivavtal.

Våra medarbetares utveckling är en förutsättning för en god kvalitet i verksamheten. Därför skall alla anställda ha en kompetensutvecklingsplan. Planen kan omfatta traditionell fortbildning, men även arbetsrotation och praktik på andra enheter. Två tredjedelar av alla anställda – de inom vården, individ- och familjeomsorgen samt skola omfattas dessutom av s.k. utvecklingsavtal, en ekonomisk stimulans till fördjupad kompetens inom ett specialistområde.

Har vi balans mellan arbete och fritid, gör vi ett bättre jobb därför arbetar vi för att hitta flexibla lösningar på bl.a. arbetstidens förläggning och anställningens omfattning. Lösningar som kan variera vid olika tider och för varje medarbetare. Med hjälp av årsarbetstid ger vi medarbetarna ansvar och frihet att efter verksamhetens behov förlägga arbetstiden och med hjälp av en timbank möjlighet att arbeta fler eller färre timmar vid olika tidpunkter. Semesterdagarna räknas om till timmar vilket ger flexibilitet att lägga ut extra ledighet. Medarbetaren kan själv välja att byta bort karensdagen mot t.ex. plustid eller semester. Alla medarbetare kan välja att gå ner i arbetstid till dess att det egna barnet fyllt 12 år.

Företagshälsovård och rehabiliteringsstöd till såväl medarbetare som chefer är reglerat i vårt avtal med Scaniahälsan. För samtliga chefer och arbetsmiljöombud är det sedan sex år tillbaka obligatoriskt att genomgå en 3,5 dagars arbetsmiljöutbildning inkl. certifiering. En uppdatering sker var 4:e år under en dag. Kommunens mål att till 2008 halvera sjukfrånvaron syftar att få friskare medarbetare, minska antalet vikarier och därmed öka kvaliteten i verksamheterna. För 2005 var målet att minska sjukfrånvaron per anställd med fyra dagar. Resultatet blev en minskning med drygt sex dagar. Kommunen deltar även i nätverket Långtidsfrisk, ett nationellt nätverk av företag och organisationer. Samtliga anställda har, genom avtal, obegränsad tillgång till Scantias friskvårdsanläggning och alla erbjuds en friskvårdstimme/vecka.

Alla chefer omfattas av ett chefsutvecklingsprogram och anställs med tidsbestämda chefskontrakt med fast anställning i botten. Vid behov anordnas Traineeprogram för att stimulera talanger till att söka chefstjänster och på så vis utvecklas vidare inom kommunen. Sedan många år tillämpar vi såväl individuell lönesättning med tillhörande lönesamtal som medarbetarsamtal inom samtliga verksamheter.

Sedan sex år genomförs årligen en personal- och chefsenkät där medarbetare och chefer skattar hur väl de anser att kommunen uppfyller sina mål och policy inom personalområdet. Resultatet redovisas i alla verksamheter och ska ge underlag för utveckling och förbättringar på arbetsplatsen. Andelen positiva svar inom frågeområdet *Arbetsmiljö* har stadigt ökat från 69 % 2001 till 77 % 2005. Samma tendens finns inom frågeområdet *Delaktighet och samverkan* som ökat från 80 % 2001 till 85 % 2005.

På kommunens intranät finns information kring alla ovan nämnda områden tillgängligt för alla anställda.

Så här gör Södertälje kommun för att utveckla goda förutsättningar för företag och samhälle

I Södertälje kommun finns närmare 5000 företag och 42 000 arbetstillfällen. Kommunens satsning på både bredd- och elitidrott gör att kommunen i dag har 150 idrottsföreningar med nära 30 000 medlemmar

Ett av kommunens viktigaste prioriteringsområden är att förbättra och utveckla förutsättningarna för näringslivet, bostadsbyggandet, högskolan och skapandet av en attraktiv stadskärna. Utifrån detta har vi byggt upp en förstärkt näringslivsenhet med bl.a. en utvecklingschef, företagslots, högskolesamordnare och planeringschef. Vi har dessutom nyligen beslutet om ett näringslivsprogram för att fortsätta öka företagsamheten i kommunen. Kommunen bidrar både med ekonomiskt och aktivt stöd till olika näringslivsorganisationer och nätverk. Vi är medfinansiärer i *Nyföretagarcentrum*, NFC, som bl.a. ger starta-eget-rådgivning. Kommunen stöder även *Starthus1*, i samverkan med högskolan, där företag under ett år får nyttja högskolans lokaler, utrustning samt får handledning i uppstarten av företag. Genom *Internationella Företagarföreningen i Sverige*, IFS, ger kommunen riktade stödinsatser till invandrarföretag.

Varje år startar 450-500 nya företag i Södertälje. En tillbakablick tre år tillbaka visar att 70 % av företagen som startat via NFC överlever, vilket är en mycket bra siffra. Vi har även varit delaktiga i bygget av den nya webbplatsen *Startlinjen* i samverkan med *Nutek*.

Ett sätt för oss att bli bättre är kommunens samarbete med *Scania* och *AstraZeneca* där vi gemensamt byggt upp ett naturvetenskapligt laboratorium, *Noticum*. Vi har även startat forskarskola under sommarlovet för högstadieelever, bl.a. med syfte att öka andelen gymnasieelever som går vidare till högre studier. Mellan 2000 och 2004 har övergångsfrekvensen ökat från 30 – 38 %.

Det sker även samarbete inom andra områden med *Scania* och *AstraZeneca* såsom mentorskap samt i ett antimobbningsprojekt enligt *FRIENDS* modellen. Vi driver även gemensamt frågan om att *KTH* ska förlägga högskoleingenjörsutbildningen till Södertälje. I arbetet med att garantera Södertälje som en framtida attraktiv utbildningsort och studentstad satsar vi ca 3,5 Mkr årligen i olika stödinsatser. Vi har som mål att 2008 vara en av Sveriges tio bästa studentstäder (enligt TCO Studentlivs ranking). 2003 låg vi på 37 plats och har sedan dess stadigt klättrat uppåt och i mätningen 2005 låg vi på 19 plats.

För att svara upp mot medborgarnas efterfrågan på ett variationsrikt boende har under år 2005 ca 400 bostäder byggstartats varav drygt 150 i attraktiva sjölägen intill Södertälje kanal.

Totalt pågår i hela kommunen planläggning för 2 500 bostäder.

För att öka säkerheten för människor i centrala Södertälje har vi bl.a. infört 30/km i centrum samt väggupp på ett flertal gator i centrala stan. Vi har även bildat nätverket ”*Vi bryr oss om Södertälje*” tillsammans med BRÅ, polisen, affärsinnehavare, bostadsföretag m.fl.

Nätverket arbetar bl.a. med följande förbättringsområden; klotter, missbrukare i centrum, trafikmoral m.m.

Som ett led i arbetet att förebygga risker för miljö och människor har vi sedan 1996 gjort miljöbedömningar inför alla detaljplaner för att minimera risker och störningar för miljö och människor. Ett exempel på kommunens ambitiösa miljöarbete kan nämnas att vårt kommunala värmeverk har minskat sina utsläpp av koldioxid med 2/3 sedan 1990. Vi har även sedan 1993 varit anslutna till ekokommunnätverket.